

۱- دو مورد از سازش‌های گیاهانی که در مناطق خشک و کم آب زندگی می‌کنند را در حالت کلی ذکر کنید.

» پاسخ «

۱- توانایی بالا در جذب آب - ۲- سازوکارهایی برای کاهش تبخیر

۲- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) وجود پارانشیم هوادار در بخش‌های رویشی یکی از سازش‌های گیاهان آبزی است.

ب) همه ریشه‌های درختان حررا در آب و گل قرار دارند.

پ) در خرزه‌های محل قرارگیری کرک و روزنه یکسان است.

» پاسخ «

پ) صحیح

ب) غلط

الف) صحیح

۳- ۴ مورد از سازگاری‌های گیاهان در محیط خشک و کم آب را ذکر کنید.

» پاسخ «

قرار گرفتن روزنه‌ها در فرورفتگی‌های غار مانند - باز کردن روزنه در شب - کاهش تعداد روزنه - قطور شدن پوستک

- کاهش ابعاد برگ - وجود کرک در اطراف روزنه فرورفتگ

۴- با توجه به اینکه کشور ما دچار کم آبی است، دو اهمیت شناخت گیاهان را بنویسید.

» پاسخ «

نقش مهمی در انتخاب گونه‌های گیاهی مناسب ۱- برای کشاورزی ۲- توسعه فضای سبز دارد.

۵- بعضی گیاهان مناطق خشک و کم آب، دارای توانایی بالایی در جذب هستند. این کار چگونه ممکن می‌شود؟

» پاسخ «

ترکیبات پلی‌ساقاریدی در واکوئل‌های خود دارند. این ترکیبات مقدار فراوانی آب جذب می‌کنند و آب به فراوانی در واکوئل ذخیره می‌شود.

۶- شش ریشه را تعریف کنید و نقش آن‌ها چیست؟

» پاسخ «

ریشه‌هایی هستند که از آب بیرون آمدده‌اند. نقش آن‌ها جذب اکسیژن و جلوگیری از مرگ ریشه‌هاست.

۷- الف) بومسازگان جنگل‌های حرّا در چه مناطقی از ایران قرار دارند؟
ب) نحوه سازگاری آن‌ها چگونه است؟

» پاسخ «

الف) استان‌های هرمزگان و سیستان و بلوچستان
ب) ریشه‌های آن‌ها در آب و گل قرار دارد و ریشه‌هایی دارند که از سطح آب بیرون زده است. این ریشه‌ها با جذب اکسیژن مانع مرگ ریشه‌ها می‌شوند.

۸- الف) مشکل گیاهانی که در آب‌ها یا جاهایی زندگی می‌کنند که زمان‌هایی از سال با آب پوشیده شده است، چیست؟
ب) دو مورد از سازش‌های گیاهان آبزی چیست؟

» پاسخ «

الف) کمبود اکسیژن

ب) ۱- داشتن پارانشیم هوادر در ریشه، ساقه و برگ (اندام‌های رویشی) ۲- ریشه‌هایی دارند که از سطح آب بیرون آمده‌اند (شش ریشه)

۹- دو نقش کرک در کنار روزنه‌هایی که در فرورفتگی غار مانند قرار دارند را بیان کنید.

» پاسخ «

۱- به دام اندختن رطوبت هوا و به دنبال آن ایجاد اتمسفر مربوط در اطراف روزنه
۲- مانع خروج بیش از حد آب از برگ می‌شود.

۱۰- الف) خرزهره به‌طور خودرو در چه مناطقی زندگی می‌کند؟
ب) سه مورد از ویژگی‌های سازگارکننده خرزهره برای زندگی در آن مناطق را ذکر کنید.

» پاسخ «

الف) مناطق خشک و کم آب

ب) ۱- داشتن پوستک ضخیم در برگ ۲- قرار گرفتن روزنه‌ها در فرورفتگی‌ها غار مانند ۳- داشتن کرک در این فرورفتگی‌ها غار مانند

۱۱- دو مورد از ویژگی‌های گیاهان مناطق خشک و بی‌آب که آن‌ها را با محیط سازگار نموده است، ذکر کنید.

» پاسخ «

۱- توانایی بالا در جذب آب ۲- داشتن سازوکارهایی برای کاهش تبخیر آب

۱۲- الف) دو نوع سازش با محیط های مختلف را در گیاهان ذکر کنید.
ب) ویژگی های مناطق خشک و کم آب را ذکر کنید. (۴ مورد)

» پاسخ «

الف) ۱- سازش با مناطق خشک و کم آب
۲- سازش برای زندگی در آب
ب) ویژگی های این مناطق شامل: ۱- آب کم ۲- پوشش گیاهی اندک ۳- تابش شدید نور خورشید ۴- دمای بالا به ویژه در روز

۱۳- الف) کدام بخش ها در ساقه یک گیاه مسن مرده اند؟
ب) پیراپوست از مجموع کدام بافت ها درست شده است؟

» پاسخ «

الف) آوند چوب پسین - بافت چوب پنبه
ب) بافت پارانشیمی، کامبیوم چوب پنبه ساز و بافت چوب پنبه در مجموع پیراپوست را ایجاد می کند.

۱۴- جاهای خالی را به طور مناسب کامل کنید.
در ساقه گیاه مسن از داخل به خارج بخش های زیر دیده می شود:
مغر ← آوند چوب نخستین ← ... (۱)... ← کامبیوم و آوند ساز ← ... (۲)... ← آبکش نخستین ← بافت نرم اکنه ← ... (۳)... بافت چوب پنبه

» پاسخ «

- ۱ ← آوند چوب پسین
- ۲ ← آبکش پسین
- ۳ ← کامبیوم چوب پنبه ساز

۱۵- ویژگی چوب پنبه و بافت چوب پنبه ای چیست؟

» پاسخ «

چوب پنبه (سوبرین) از ترکیبات لیپیدی است و نسبت به آب نفوذناپذیر است و بافت چوب پنبه بافت مرده است.

۱۶- محل، نقش و نحوه فعالیت کامبیوم چوب پنبه ساز را بنویسید.

» پاسخ «

محل ← در سامانه بافت زمینه ای، ساقه و ریشه تشکیل می شود.
نقش ← بافتی به نام بافت چوب پنبه ای را تشکیل می دهد.
نحوه فعالیت ← به سمت درون یاخته های پارانشیمی و به سمت بیرون، یاخته هایی را می سازد که دیواره آنها به تدریج چوب پنبه ای می شود.

۱۷-

درست و نادرست بودن عبارت‌ها را مشخص کنید.

الف) عدسک‌ها به صورت برآمدگی‌هایی در سطح اندام مشاهده می‌شود.

ب) پریدرم علاوه بر آب نسبت به گازها نفوذپذیر است.

پ) پوست در گیاهان دارای رشد نخستین شامل پیراپوست و آبکش پسین است.

«پاسخ»

ب) صحیح

پ) غلط

الف) صحیح

۱۸-

الف) عدسک را تعریف کنید و نقش آن را بنویسید.

ب) پوست در گیاهان درختی (دارای رشد پسین) شامل کدام لایه‌ها است؟

پ) با کندن پوست کدام قسمت در معرض آسیب‌های محیطی قرار می‌گیرد؟

«پاسخ»

الف) مناطقی در پیراپوست (پریدرم) هستند که در این مناطق یاخته‌ها از هم فاصله دارند و امکان تبادل گازها را فراهم می‌کنند.

ب) مجموعه‌ای از لایه‌های بافتی است که از آوند آبکش پسین شروع و تا سطح اندام ادامه دارد. (شامل پیراپوست (پریدرم) و آبکش پسین) به عبارتی پوست شامل بافت‌های بیرون کامبیوم آوندی می‌باشد.

پ) کامبیوم آوندساز

۱۹-

در ارتباط با پیراپوست (پریدرم) به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) اجزای سازنده آن:

ب) در اندام‌های مسن جانشین کدام بخش می‌شود؟

پ) دلیل نفوذناپذیری نسبت به گازها:

«پاسخ»

الف) کامبیوم چوب‌بنه‌ساز و یاخته‌های حاصل از آن (یاخته‌های پارانشیمی و بافت چوب‌بنه‌ای)

ب) روپوست

پ) به علت وجود داشتن یاخته‌های چوب‌بنه‌ای

۲۰- عدسک‌ها در کجا تشکیل می‌شوند؟ چرا؟

«پاسخ»

در پیراپوست تشکیل می‌شوند. زیرا یاخته‌های چوب‌بنه‌ای نسبت به گازها نفوذناپذیر است ولی بافت‌های زیر آن زندگانی است.

۲۱- هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

پ) آمیلوپلاست

ب) تورژسانس

«پاسخ»

الف) پروتونیل‌است شامل غشا، هسته و سیتوپلاسم است.

ب) وقتی یاخته با جذب آب حجم شده باشد در این وضعیت در حالت تورژسانس است.

پ) نشادیسه یا آمیلوپلاست دیسه‌ای است که به مقدار فراوانی نشاسته ذخیره کرده است.

۲۲- عبارت مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

الف) سلول نگهبان روزنه (همانند - برخلاف) سایر سلول‌های روپوستی (فاقد - دارای) سیزدیسه است.

ب) کلانشیم (همانند - برخلاف) اسکلرانشیم فاقد دیواره دومین است.

پ) تراکنیدها (همانند - برخلاف) فیر فاقد پروتونیل‌است.

ت) کامبیوم آوندساز (همانند - برخلاف) کامبیوم چوب پنبه‌ساز با سامانه آوندی ارتباط مستقیم دارد.

«پاسخ»

الف) برخلاف - دارای ب) برخلاف پ) همانند ت) برخلاف

۲۳- محل، نقش و نحوه فعالیت کامبیوم چوب آبکش (آوندساز) را بنویسید.

«پاسخ»

محل ← بین آوندهای چوب و آبکش نخستین

نقش ← منشأ بافت‌های آوندی چوب و آبکش پسین

نحوه فعالیت ← آوندهای چوب پسین را به سمت داخل و آبکش پسین را به سمت بیرون استوانه آوندی تولید می‌کند.

۲۴- الف) منظور از مریستم پسین چیست؟

ب) نقش مریستم‌های پسین چیست؟

پ) انواع مریستم‌های پسین را نام ببرید.

«پاسخ»

الف) مریستم‌هایی که در افزایش ضخامت نقش دارند.

ب) تشکیل ساقه‌ها و ریشه‌هایی با قطر بسیار در نهاندانگان دولپه‌ای

پ) کامبیوم چوب آبکش (آوندساز) - کامبیوم چوب پنبه‌ساز

۲۵- با آبی متیل و کارمن زاجی هر یک از بافت‌های آوندی به چه رنگی در می‌آیند؟ و این کار چه اهمیتی دارد؟

پاسخ

آبی متیل ← دیوارهای چوبی شده را به رنگ آبی در می‌آورد.
کارمن زاجی ← دیوارهای سلولزی را به رنگ قرمز در می‌آورد.
پس مرز بین آوندھای چوبی و آبکش مشخص می‌شود.

۲۶- در ارتباط با رنگ آمیزی مضاعف برش های میکروسکوپی به سوالات زیر پاسخ دهید.

- الف) چند بار از آب مقطر استفاده می شود؟

ب) از کدام دو ماده به مدت ۱ تا ۲ دقیقه استفاده می شود؟

پ) از کدام ماده به مدت ۲۰ دقیقه استفاده می شود؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- الف) ٥ بار

۲۷- در ریشه تک‌لپه‌ای‌ها نسبت به دولپه‌ای‌ها هریک از موارد زیر چگونه است؟

- الف) ضخامت پوست
 - ب) تعداد آوندها
 - پ) نحوه قرار گرفتن آوندها

« پا سخ »

- الف) کمتر ب) بیشتر
پ) در تک‌لپهای‌ها چوب و آبکش روی یک حلقه و به صورت یکی در میان ولی در دولپهای‌ها، آوندهای چوب به شکل ستاره‌ای قرار دارند و در بین بازوها، آوندهای آبکش قرار دارند.

۲۸- عبارت زیر را کامل کنید.

تعداد قطعات گل در تکلیفهای ...^(۱)... یا مضربی از عدد ...^(۲)... است ولی در دولپهای ها ...^(۳)... یا ...^(۴)... و مضربی از این اعداد است و عناصر آوندی واقع در ریشه دولپهای ها ...^(۵)... (بزرگتر - کوچکتر) از عناصر آوندی واقع در ریشه تکلیفهای است.

پاسخ

گوہام‌وزی عصر

۲۹- در مراحل رنگ‌آمیزی برش‌های میکروسکوپی مربوط به ساختار نخستین ریشه و ساقه در گیاهان تک‌لپه و دولپه به ترتیب چه کارهایی باید انجام شود با ذکر زمان؟

» پاسخ «

برش‌ها به ترتیب در محلول‌های زیر قرار می‌دهیم:

۱- آب مقطر ۲- محلول رنگبر یا سفیدکننده (۱۵ تا ۲۰ دقیقه) ← ۳- آب مقطر ← ۴- اسیداستیک رقیق (یک درصد یا سرکه رقیق شده) (۱ تا ۲ دقیقه) ← ۵- آب مقطر ← ۶- آبی متیل (۱ تا ۲ دقیقه) ← ۷- آب مقطر ← ۸- کارامن زاجی (۲۰ دقیقه) ← ۹- آب مقطر

۳۰- در ساقه تک‌لپه‌ای‌ها نسبت به دولپه‌ای‌ها هریک از موارد زیر چگونه است؟

- الف) ضخامت پوسته
ب) تعداد دسته‌های آوندی و نحوه قرار گرفتن آن‌ها

» پاسخ «

الف) در تک‌لپه‌ای‌ها ← پوست نازک‌تر و فاقد مرز مشخص با استوانه آوندی

در دولپه‌ای‌ها ← پوست مشخص و وسیع

ب) در تک‌لپه‌ای‌ها ← تعداد دسته‌های آوندی زیاد و روی دوایر متعدد مرکز در دولپه‌ای‌ها ← تعداد دسته‌های آوندی کم و روی یک حلقه مشترک

۳۱- الف) نتایج رشد جوانه‌ها را بنویسید؟

ب) گره را تعریف کنید.

» پاسخ «

الف) افزایش طول ساقه - ایجاد شاخه و برگ‌های جدید

ب) محلی که برگ به ساقه یا شاخه وصل می‌شود.

۳۲- الف) مریسم‌ها نخستین ساقه در کجا قرار دارند؟

ب) انواع جوانه‌ها براساس محلی که قرار دارند نام ببرید.

پ) جوانه را تعریف کنید.

» پاسخ «

الف) عمدها در جوانه‌ها و در فاصله دو گره

ب) جانبی - انتهایی

پ) مجموعه‌ای از یاخته‌های مریسمی و برگ‌های جوان

- ۳۳- بخش انگشتانه مانندی به نام کلاهک در ریشه:
- الف) چه نوع ماده‌ای ترشح می‌کند؟ و چه نقشی دارد؟ (دو مورد)
- ب) ویژگی یاخته‌های سطح بیرونی کلاهک؟

» پاسخ «

- الف) ترکیب پلی‌ساقاریدی ترشح می‌کند.
- ۱- سبب لرج شدن سطح آن و نفوذ آسان ریشه به خاک می‌شود. ۲- محافظت از مریستم نوک ریشه در برابر آسیب محیطی
- ب) یاخته‌های سطح بیرونی به طور مداوم می‌ریزند و با یاخته‌های جدید جانشین می‌شوند.

۳۴- مریستم نخستین ریشه:

- الف) در کجای ریشه قرار دارد؟
- ب) توسط کدام بخش محافظت می‌شود؟

» پاسخ «

- الف) نزدیک به انتهای ریشه
- ب) کلاهک

۳۵- هریک از عبارت‌های زیر معرف چیست؟

- الف) با بخش انگشتانه مانندی با نام کلاهک پوشیده می‌شود.
- ب) تشکیل ساقه‌ها و ریشه‌هایی با قطر بسیار در نهاندانگان دولپه‌ای نتیجه فعالیت آنها است.
- پ) مناطقی در پیراپوست که امکان تبادل گازها را فراهم می‌کنند.

» پاسخ «

- الف) مریستم نخستین ریشه
- ب) مریستم‌های پسین
- پ) عدسک

- ۳۶- در ارتباط با یاخته‌های مریستمی نخستین به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.
- الف) محل این یاخته‌ها:
- ب) ویژگی‌های ساختاری آنها (سه مورد):
- پ) نقش یاخته‌های مریستمی:

» پاسخ «

- الف) در نوک ساقه و نزدیک به نوک ریشه
- ب) این یاخته‌ها به طور فشرده قرار می‌گیرند، هسته درشت آنها در مرکز قرار می‌گیرد و بیشتر حجم یاخته را به خود اختصاص می‌دهد.
- پ) دائمًا تقسیم می‌شوند و یاخته‌های موردنیاز برای ساختن سامانه‌های بافتی را تولید می‌کنند.

^{۳۷}- جمله زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

مریستم واقع در جوانه انتهایی توسط محافظت میشود و مریستم واقع در نوک ریشه توسط
محافظت میشود.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

برگ جوان - کلاہک

۳۸- الف) نتایج فعالیت مریستم نخستین را ذکر کنید. (سه مورد)
ب) چرا مریستم‌های نخستین به این نام، نامگذای شده‌اند؟

پاسخ

الف) ۱- افزایش طول و تا حدودی عرض ساقه، شاخه و ریشه
۲- ازدگان

۳- ایجاد انشعابات جدید ساقه (شاخه) و ریشه

ب) به دلیل ایجاد ساختار نخستین گیاه

۳۹- درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) نتیجه فعالیت مریستم‌های نخستین، افزایش طول و تا حدودی عرض ساقه، شاخه و ریشه است.

ب) بیشتر گیاهان در مناطق خشک و کم آب ترکیب‌های پلی‌ساکاریدی در واکوئل خود ذخیره می‌کنند.

پ) دیوار نخستین در سلولهای گیاهی برخلاف دیواره پسین قابلیت گسترش و کشش دارد.

ت) در فرآیند تورژسانس همانند پلاسمولیز واکوئل‌ها نقش اساسی دارند.

﴿ يَا سُلَيْمَان ﴾

الف) صحيح

پ) صحیح

ب) غلط

ت) صحیح

٤٠- عبارت مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

الف) مریستم‌های نخستین ساقه (عمدتاً - در مواردی) در جوانه‌ها قرار دارند.

ب) (همه - بعضی) آوندهای چوبی از یاخته‌های دوکی شکل دراز ساخته شده‌اند.

بعض

پا سخ

الف) عمدتاً

-۴۱ درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) بیشتر گیاهان پوستک ضخیم دارند.

ب) منشاً یاخته‌های کرک همواره از یاخته‌های روپوستی است.

پ) رایج‌ترین بافت در سامانه بافت زمینه‌ای، بافت پارانشیمی است.

ت) یاخته‌های کلانشیم معمولاً زیر روپوست قرار می‌گیرند.

» پاسخ «

ت) صحیح

پ) صحیح

ب) صحیح

الف) غلط

-۴۲ در عبارت‌های زیر، کلمه مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

الف) الکالوئیدها در شیرابه (بعضی - همه) گیاهان به مقدار فراوانی وجود دارند.

ب) (بعضی - همه) الکالوئیدها اعتیادآورند.

پ) هر سامانه بافتی در گیاهان از یاخته‌ها و بافت‌های (مشابه - گوناگون) درست شده است.

ت) روپوست (همیشه - معمولاً) از یک لایه یاخته تشکیل شده است.

» پاسخ «

ت) معمولاً

پ) گوناگون

ب) بعضی

الف) بعضی

-۴۳ هریک از عبارت‌های زیر معرف چیست؟

الف) بافتی که وقتی گیاه زخمی می‌شود، آن را ترمیم می‌کند.

ب) سلولی که در ریشه جوان از تمایز یاخته روپوست به وجود می‌آید.

پ) سلول‌هایی که در کنار آوندهای آبکشی نهاندانگان وجود دارند.

ت) ترکیب رنگی که در واکوئل ذخیره و در PH های مختلف تغییر رنگ می‌دهد.

» پاسخ «

ت) آنتوسیانین

پ) یاخته‌های همراه

ب) تار کشند

الف) بافت پارانشیمی

-۴۴ هریک از عبارت‌های زیر معرف چیست؟

الف) کامبیومی که در سامانه بافت زمینه‌ای ساقه و ریشه تشکیل می‌شود.

ب) بخشی از ساقه گیاه که بین روپوست و دسته‌های آوندی قرار دارد.

پ) کانال‌های سیتوپلاسمی که از یاخته‌ای به یاخته دیگر کشیده شدند.

ت) مناطقی از دیواره که در آن مناطق، دیواره یاخته‌ای نازک مانده است.

» پاسخ «

الف) کامبیوم چوب پنبه‌ساز

ب) پوست

پ) پلاسمودس

ت) لان

-۴۵ درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) سلول‌های همراه و سلول‌های اصلی بافت آوندی آبکشی دیواره پسین ندارند.

ب) فیبرها، آوندهای آبکش و چوب را در بر گرفته‌اند.

پ) مقدار بافت آوند چوبی در ساقه چوبی شده تقریباً برابر مقدار بافت آوند آبکشی است.

ت) آوند چوبی برخلاف فیبر پروتوپلاست ندارد.

» پاسخ «

ت) غلط

پ) غلط

ب) صحیح

الف) صحیح

-۴۶ الف) ویژگی یاخته‌های سازنده آوند آبکشی را ذکر کنید. (۴ مورد)

ب) یاخته‌های همراه در کنار آوندهای آبکشی کدام گروه از گیاهان وجود دارند؟ و نقش این یاخته‌ها چیست؟

» پاسخ «

الف) ۱- دیواره نخستین سلولزی دارند. ۲- دیواره عرضی در این یاخته‌ها دارای صفحه آبکشی است. ۳- هسته ندارند.

۴- زنده‌اند.

ب) نهاندانگان (گلدارها) - کمک به آوندهای آبکشی در تراپری شیره پرورده

-۴۷ در ارتباط با سامانه بافت آوندی به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) یاخته‌های اصلی بافت آوندی چوبی:

ب) سلول فاقد DNA در بافت آوندی آبکشی:

ت) یاخته‌ای که به تراپری شیره پرورده در نهاندانه کمک می‌کند:

ث) یاخته‌ای که به آوند آبکشی استحکام می‌دهد:

» پاسخ «

ت) فیبر

پ) سلول همراه

ب) آوند آبکشی

الف) آوند چوبی

-۴۸ بافت استحکامی بخش‌های جوان و بافت استحکامی بخش‌های ضخیم و چوبی شده گیاه چه نام دارد؟

» پاسخ «

کلانشیم - اسکلرانشیم

درس مای

-۴۹ ویژگی هریک از یاخته‌های زیر را بنویسید.

الف) تراکئید

ب) عنصر آوندی

» پاسخ «

الف) یاخته‌های دوکی شکل و دراز هستند که بعضی آوندهای چوبی از آن‌ها ساخته شده‌اند.

ب) یاخته‌های کوتاهی هستند که بعضی آوندهای چوبی از به دنبال هم قرار گرفتن آن‌ها به وجود می‌آیند و دیواره عرض بین آن‌ها از بین رفته و لوله پیوسته تشکیل می‌دهند.

www.my-dars.ir

- ۵۰- الف) آوندهای چوبی با توجه به نحوه رسوب لیگنین در دیواره آنها به چه شکل‌هایی دیده می‌شوند؟
ب) انواع یاخته‌های تشکیل‌دهنده آوندهای چوبی را در حالت کلی نام ببرید.

«پاسخ»

- الف) حلقوی - مارپیچی - نردبانی - لاندار
ب) تراکئید - عنصر آوندی

- ۵۱- الف) کار بافت آوندی چوبی و بافت آوند آبکشی در گیاه چیست؟
ب) انواع یاخته‌ها تشکیل‌دهنده بافت آوندی را نام ببرید.

«پاسخ»

- الف) بافت آوندی چوبی ← جابه‌جایی شیره خام در سراسر گیاه
بافت آوندی آبکشی ← جابه‌جایی شیره پرورده در سراسر گیاه
ب) آوندهای چوبی، آوندهای آبکشی و یاخته‌های دیگری مانند یاخته‌های پارانشیمی و فیبر

- ۵۲- الف) کار سامانه بافت آوندی چیست؟

- ب) اصلی‌ترین یاخته‌های این بافت چیست؟

«پاسخ»

- الف) ترابری مواد در گیاه (tribrی شیره خام و پرورده)
ب) یاخته‌هایی که آوندها را می‌سازد (آوند چوبی و آوند آبکش)

- ۵۳- درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- الف) مقدار پکتین در بعضی گیاهان فراوان است.
ب) بعضی پلاست‌ها رنگیزه ندارند.

- پ) بیشتر سلول‌های گیاهی واکوئل درشتی دارند که بیشتر حجم سلول را اشغال می‌کند.
ت) ساختار سبزدیسه‌ها در همه گیاهان تغییر می‌کند و به کروموم‌پلاست تبدیل می‌شود.

«پاسخ»

- الف) صحیح

ت) غلط

پ) غلط

ب) صحیح

- ۵۴- عبارت‌های مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.
الف) در (بعضی - بسیاری) سلول‌های گیاهی دیواره پسین ساخته می‌شود.
ب) کلانشیم (همانند - برخلاف) اسکلرانشیم (فاقد - دارای) دیواره دومین بوده و توانایی رشد دارد.

«پاسخ»

- الف) بعضی

www.my-dars.ir

ب) برخلاف - فاقد

- ۵۵- جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف) چوبی شدن دیواره به علت تشکیل ماده‌ای بهنام صورت می‌گیرد و چوبی شدن دیواره سبب پروتوپلاست می‌شود.

ب) اصلی‌ترین یاخته‌های بافت آوندی، یاخته‌هایی هستند که می‌سازند.

«پاسخ»

الف) لیگنین (چوب) - مرگ

ب) آوند

- ۵۶- الف) انواع یاخته‌های اسکلرانشیمی را با ذکر ویژگی آن‌ها بیان کنید.

ب) ویژگی ساختاری سلول‌های بافت اسکلرانشیم را ذکر کنید.

پ) علت مرگ این یاخته‌ها به علت تشکیل کدام ماده است؟

«پاسخ»

الف) اسکلرئید ← یاخته‌های کوتاه

فیبرها ← یاخته‌های دراز

ب) این یاخته‌ها دارای دیواره پسین ضخیم و چوبی شده‌اند.

پ) لیگنین (چوب)

- ۵۷- چرا یاخته‌های کلانشیم ضمن ایجاد استحکام، انعطاف‌پذیری دارند؟

«پاسخ»

چون دیواره پسین ندارند، اما دیواره نخستین ضخیم دارند.

- ۵۸- در مورد بافت کلانشیم به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) نوع دیواره آن‌ها:

ب) محل آن‌ها:

پ) دو اندامک داخل سلول:

«پاسخ»

الف) دارای دیواره نخستین نازک و فاقد دیواره پسین

ب) معمولاً در زیر پوست

پ) هسته - واکوئل

صایدرس
گروه آموزشی عصر

۵۹- به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) بافت استحکامی که سلول‌های آن فاقد دیواره پسین‌اند چیست؟

ب) بافت استحکامی در سامانه بافت زمینه‌ای که دیواره یاخته‌های آن لیگنین دارند چیست؟

پ) ذره‌های سختی که موقع خوردن گلابی زیر دندان حس می‌کنیم مربوط به کدام یاخته‌ها است؟

ت) یاخته‌هایی که در تولید طناب و پارچه کاربرد دارد.

«پاسخ»

ت) فیبر

پ) اسکلرائید

ب) اسکلرانشیم

الف) کلانشیم

۶۰- محل هریک از بافت‌های زیر را بنویسید.

ب) کلانشیم

«پاسخ»

الف) به فراوانی در اندام‌های سبز گیاه مانند برگ وجود دارند.

ب) معمولاً در زیر پوست قرار می‌گیرند.

۶۱- هریک از ویژگی‌های زیر مربوط به کدام بافت در سامانه بافت زمینه‌ای است؟

الف) چوبی شدن دیواره باعث مرگ پروتوبلاست می‌شود.

ب) یاخته‌های آن قدرت تقسیم دارند و فتوستنتز نیز انجام می‌دهند.

پ) فاقد دیواره پسین ولی دارای دیواره نخستین ضخیم هستند.

ت) دارای دیواره نخستین نازک و چوبی نشده‌اند.

«پاسخ»

ت) بافت پارانشیم

پ) کلانشیم

ب) بافت اسکلرانشیم

الف) بافت پارانشیم

۶۲- الف) چرا یاخته‌های پارانشیمی نسبت به آب نفوذپذیرند؟

ب) ویژگی بافت پارانشیمی در سامانه بافت زمینه‌ای گیاهان آبزی چیست؟

«پاسخ»

الف) چون دارای دیواره نخستین نازک و چوبی نشده‌اند.

ب) فاصله فراوانی بین یاخته‌های آن وجود دارد که با هوا پر شده است.

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۶۳- در مورد بافت پارانشیمی به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) ویژگی ساختاری دیواره آن:

ب) دو نقش آن:

پ) محلی که به فراوانی وجود دارد:

«پاسخ»

الف) دارای دیواره نازک و چوی نشده‌اند.

ب) ذخیره مواد و فتوستتر انجام می‌دهند و موقع زخمی شدن تقسیم شده و آن را ترمیم می‌کنند.

پ) به فراوانی در اندام‌های سبز گیاه، مانند برگ یافت می‌شود.

۶۴- الف) رایج‌ترین بافت در سامانه بافت زمینه‌ای چیست؟

ب) بافت پارانشیم سبزینه‌دار به فراوانی در کدام اندام یافت می‌شود؟

پ) چهار اندامک موجود در داخل یاخته پارانشیمی را ذکر کنید.

«پاسخ»

الف) بافت پارانشیمی

ب) برگ

پ) سبزدیسه - واکوئل - هسته - میتوکندری

۶۵- منظور از سامانه بافت زمینه‌ای چیست؟ و سه نوع بافت تشکیل‌دهنده آن را در حالت کلی نام ببرید.

«پاسخ»

سامانه‌ای است که فضای بین روپوست و بافت آوندی را پر می‌کند و شامل بافت نرم اکنه یا پارانشیمی، کلانشیمی (چسب اکنه) و اسکلرانشیمی (سخت اکنه) است.

۶۶- الف) چرا روپوست ریشه پوستک ندارد؟

ب) از میان انواع سلول‌های موجود در روپوست کدام سلول‌ها سبزینه دارند و فتوستتر می‌کنند؟

«پاسخ»

الف) عدم وجود پوستک باعث می‌شود که تبادل آب و مواد از طریق ریشه به خوبی انجام شود.

ب) نگهبان روزنه

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۶۷- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- الف) پوستک همانند روپوست زنده است و از سلول درست شده است.
ب) در برخی جاهای روی سامانه بافت پوششی (روپوست) کرک وجود دارد.
پ) در محل روزنه پوستک نداریم و بر روی سلول نگهبان روزنه پوستک داریم.
ت) دسته‌های آوندی در برگ اندازه یکسان ندارند.

«پاسخ»

- الف) غلط
ب) صحیح
پ) صحیح
ت) صحیح

۶۸- عبارت مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

- الف) (بافت پوششی - بافت آوندی) در تراپری مواد در گیاه نقش دارد.
ب) تار کشنده در ریشه (بالاتر - پایین‌تر) از کلاهک است.
پ) در ساقه دولپه‌ای، بافت آوندی در (حاشیه - مرکز) ولی در ریشه آن در (حاشیه - مرکز) قرار دارد.

«پاسخ»

- الف) بافت آوندی
ب) بالاتر
پ) حاشیه - مرکز

۶۹- انواع یاخته‌های تمایز یافته از یاخته‌های روپوستی در اندام‌های هوایی و زمینی گیاه را ذکر کنید.

«پاسخ»

یاخته نگهبان روزنه - کرک - یاخته‌های ترشحی و در ریشه‌های جوان، تار کشنده

۷۰- درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- الف) پوستک روی سطح بیرونی یاخته‌های روپوست در همه اندام‌ها تشکیل می‌شود.
ب) تار کشنده در همه ریشه‌ها از تمایز یاخته‌های روپوستی ایجاد می‌شود.
پ) یاخته‌های نگهبان روزنه برخلاف یاخته‌های دیگر روپوست سبزینه دارند.
ت) برای مشاهده سه نوع سامانه بافتی باید از بخش‌های رویشی گیاه آوندی برش تهیه کنیم.

«پاسخ»

- الف) صحیح
ب) غلط
پ) صحیح
ت) صحیح

۷۱- الف) روپوست چگونه باعث تبخیر آب از اندام‌های هوایی گیاه می‌شود؟

ب) سه نقش پوستک را در گیاه ذکر کنید.

«پاسخ»

- الف) با ساختن ترکیبات لیپیدی و ایجاد پوستک.
ب) جلوگیری از ورود نیش حشرات و عوامل بیماری‌زا به گیاه - حفظ گیاه در برابر سرما - کاهش تبخیر آب از سطح برگ

۷۲- هریک از عبارت‌های زیر معرف چیست؟

الف) سامانه بافت پوششی در ریشه‌های جوان:

ب) سامانه بافت پوششی در اندام‌های مسن گیاه:

پ) لایه لیپیدی روی سطح بیرونی یاخته‌های پوست:

ت) بافتی که سبب کاهش تبخیر آب از اندام‌های گیاه می‌شود:

»پاسخ«

الف) روپوست

ب) پیراپوست (پریدرم)

پ) پوستک

ت) روپوست

۷۳- هریک از موارد زیر را تعریف کنید.

الف) روپوست

ب) پیراپوست

پ) پوستک

»پاسخ«

الف) سامانه بافت پوششی در برگ‌ها، ساقه‌ها و ریشه‌های جوان را روپوست می‌نامند.

ب) سامانه بافت پوششی در اندام‌های مسن گیاه را پیراپوست (پریدرم) گویند.

پ) لایه‌ای از ترکیبات لیپیدی که روی سطح بیرونی یاخته‌های پوست قرار دارد پوستک نامیده می‌شود.

۷۴- سامانه بافت پوششی در هریک از موارد زیر چه نام دارد؟

الف) گیاهان علفی

پ) در گیاهان چوبی در برگ آن

ب) اندام‌های مسن

ت) در ساقه گیاه چوبی

پ) روپوست

ب) پریدرم

ت) پریدرم

الف) روپوست

۷۵- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) در گیاهانی که برگ آن‌ها بخش غیر سبز دارد اگر نور کم شود، تعداد سبزدیسه‌ها کم می‌شود.

ب) کاروتون و سبزینه رنگیزه اما آنتوسیانین رنگدانه است.

پ) لاستیک برای اولین‌بار از شیرابه نوعی درخت ساخته شد.

ت) سامانه بافت پوششی فاقد ساختار آوندی است.

»پاسخ«

الف) غلط

ب) صحیح

پ) صحیح

ت) صحیح

درست
گروه آموزشی عصر درس

- ۷۶- الف) یاخته اولین بار در چه نوع بافتی مشاهده شد؟
ب) تنها بخش باقیمانده در یاخته گیاهی مرده چه نام دارد؟
پ) دو تفاوت سلول گیاهی با جانوری را ذکر کنید.

« پاسخ »

- الف) بافت چوب‌پنبه
ب) دیواره سلولی
پ) سلول گیاهی برخلاف جانوری دارای سبزدیسه و دیواره سلولی است.

۷۷- هریک از عبارت‌های زیر معرف چیست؟

- الف) یاخته‌های مرده‌ای که از مریستم نوک ریشه محافظت می‌کنند:
ب) پروتئین ذخیره‌ای در دانه گندم و جو:
پ) نوعی ماده رنگی که در کروموم‌پلاست سلول‌های ریشه هویج به مقدار فراوان وجود دارد:
ت) ترکیب اعیادآور در شیره خشخاش:

« پاسخ »

- الف) یاخته‌های بیرونی کلاهک
پ) کاروتین

۷۸- در ارتباط با سامانه بافت پوششی به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

- الف) محل:
ب) نقش:
پ) انواع آن در حالت کلی:

« پاسخ »

- الف) سراسر اندام گیاه را می‌پوشاند.
ب) اندام گیاهی را در برابر عوامل بیماری‌زا و تخربیگر حفظ می‌کند.
پ) روپوست و پیراپوست (پریدرم)

کروه‌اموزشی‌عصر

« پاسخ »

- الف) گوناگون
ب) پوششی

-۸۰- الف) سامانه بافتی را تعریف کنید.

ب) سه سامانه بافتی موجود در پیکر گیاهان نهاندانه (گلدار) را نام ببرید.

پ) اجزای سازنده سامانه بافتی را در حالت کلی ذکر کنید.

» **پاسخ** »

الف) اگر ریشه، ساقه و برگ را در نهاندانگان (گیاه آوندی) برش دهیم، سه بخش در آنها قابل تشخیص است که هر بخش، سامانه بافتی نام دارد.

ب) پوششی - زمینه‌ای - آوندی

پ) بافت و یاخته‌های گوناگون

-۸۱- الف) الکالوئیدها در ساختن چه نوع داروهایی کاربرد دارند؟ (۳ مورد)

ب) آیا گیاهی بودن یک ترکیب به معنی بی‌ضرر بودن آنها است؟ توضیح دهید.

» **پاسخ** »

الف) مسکن‌ها، آرامبخش‌ها و داروهای ضد سرطان

ب) خیر - ترکیبات گیاهی در مقادیر متفاوت ممکن است سرطان‌زا، مسموم‌کننده یا حتی کشنده باشند.

-۸۲- سه نقش آلکالوئیدهای موجود در شیرابه گیاهان را بیان کنید.

» **پاسخ** »

۱- در ساختن برخی‌ها دارو نقش دارند.

۲- بعضی از آنها اعتیاد‌آورند.

۳- دفاع از گیاهان در برابر گیاهخواران.

-۸۳- درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) اگر دمبرگ انجیر و میوه تازه انجیر را از شاخه جدا کنیم، شیرابه از آن خارج می‌شود.

ب) شیرابه خشخاش دارای ترکیبات آلکالوئیدی است.

پ) آلکالوئیدها در شیرابه اغلب گیاهان به مقدار فراوانی وجود دارند.

ت) همه آلکالوئیدها اعتیاد‌آورند.

ث) در گیاهانی که بخش‌های غیرسبز در برگ خود دارند، کاهش نور سبب کاهش مساحت بخش‌های سبز می‌شود.

» **پاسخ** »

ب) صحیح پ) غلط

الف) صحیح
ت) غلط

-۸۴- الف) شیرابه را تعریف کنید.

ب) یک مثال از کاربرد شیرابه را بنویسید.

« پاسخ »

الف) شیره سفیدرنگی با ترکیب مختلف است که در گیاهان متفاوت است که در گیاهان بخشی از گیاه خارج می‌شود.

ب) تهیه لاستیک از شیرابه نوعی درخت.

-۸۵- عبارت درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

الف) (قبل - بعد) از تولید رنگ‌های شیمیایی، گیاهان از منابع اصلی تولید رنگ برای رنگ‌آمیزی الیاف بودند.

ب) گیاه (نعم - روناس) برای رنگ‌آمیزی الیاف به کار می‌رود.

پ) از گیاهان (گل محمدی و نعم - گل محمدی و روناس) ترکیبات معطر به دست می‌آید.

« پاسخ »

پ) گل محمدی و نعم

ب) روناس

الف) قبل

-۸۶- عبارت‌های مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

الف) رایج‌ترین بافت در سامانه بافت زمینه‌ای (پارانشیم و کلانشیم) است.

ب) تراکئید (همانند - برخلاف) فیبر (دارای - فاقد) پروتوبلاست است.

پ) اصلی‌ترین سلول‌های سامانه بافت آوندی، سلول‌هایی هستند که (آوندها - بافت زمینه‌ای) را می‌سازند.

« پاسخ »

پ) آوندها

ب) همانند - فاقد

الف) پارانشیم

-۸۷- عبارت مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

الف) امروزه (نهاندانگان - بازدانگان) بیشترین گونه‌های گیاهی روی زمین را تشکیل می‌دهند.

ب) واژه (سلول - اندامک) اولین بار با مشاهده چوب پنبه وارد زیست‌شناسی شد.

پ) لاستیک اولین بار از (پوستک - شیرابه نوعی درخت) ساخته شد.

« پاسخ »

الف) نهاندانگان

ب) سلول

پ) شیرابه نوعی درخت

کروه‌آموزشی عصر

-۸۸- الف) سه مورد از ترکیبات گیاهان که استفاده‌هایی غیر از غذا دارد، نام ببرید.

ب) ترکیباتی که در گیاهان ساخته می‌شوند در مقادیر متفاوت چه اثراتی دارند؟ (۳ مورد)

« پاسخ »

الف) رنگ‌های گیاهی - ترکیبات معطر - شیرابه

ب) ممکن است سرطان‌زا، مسموم‌کننده و حتی کشنده باشند.

۸۹- الف) چه شرایطی باعث تغییر ساختار سبزدیسه در بعضی گیاهان و تبدیل آنها به رنگ دیسه می‌شود؟
ب) در این هنگام چه تغییری در سبزدیسه اتفاق می‌افتد؟

«پاسخ»

الف) کاهش طول روز و کم شدن نور در پاییز.
ب) سبزینه در برگ تجزیه شده و مقدار کاروتینوئیدها افزایش می‌یابد و سبزدیسه به رنگ دیسه تبدیل می‌شود.

۹۰- در ارتباط با نشادیسه (آمیلوپلاست) به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) مثالی از گیاهانی که در بخش خوراکی خود نشادیسه دارد:

ب) معرف شناسایی نشادیسه:

پ) نقش نشاسته ذخیره‌ای در سیب‌زمینی:

«پاسخ»

الف) سیب‌زمینی

ب) معرف لوگول

پ) موقع رویش جوانه‌های سیب‌زمینی برای رشد جوانه‌ها و تشکیل پایه‌های جدید مصرف می‌شود.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir